

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۰۳

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت هفدهم)

کیپ وردی Cape Verde

(قسمت اول)

نام اختصاری: CV

نام رسمی: جمهوری کیپ وردی Republic of Cape verde

نام جهانی: کیپ وردی Cape verde

نام محلی: کابو ورده Cabo verde

نوت: این نام از Cap-vert (دماغه سبز) گرفته شده است. دماغه ای که در ساحل سنیگال موقعیت دارد. غربی ترین نقطه آفریقا و نزدیک ترین محل به آیسلند.

جغرافیای طبیعی:

موقعیت جغرافیایی: نیم کره غربی، نیم کره شمالی. جزایر کیپ وردی بطرف غرب براعظم آفریقا، در آب های شرقی بحر اتلس، در غرب سنیگال و موریتانیا که بین طول البلد های غربی 21° - 22° و عرض البلد های شمالی 18° - 19° موقعیت دارد.

مساحت: 4033km² یا 1551 میل مربع (یکصد و هشتاد و هشتاد و پنج کیلومتر مربع).

حدود اربعه: کیپ وردی از چهار طرف با آب های بحر اتلس به طول 965Km سرحد آبی دارد. نزدیکترین کشورهای همسایه کیپ وردی سنیگال و موریتانیا هستند که در فاصله 600Km کیلومتری شرق این مجمع الجزایر و در کناره های غربی براعظم آفریقا موقعیت دارند.

کوه ها: فوگو Fogo، وردی Verde، سیرا نگرا Serra Negra، البرتو Alberto و پینوسو Penoso.

قلل مرتفع: پیکوولکانو Pico Volcano – 2975Km و فوگو – 2829m (هر دو قله در جزیره فوگو موقعیت دارند) و سانتیاگو Santiago – 1392m

دریاها: ریبریا دی گارچا Riberia de Garcha و جانایلا Janela.

اقلیم: کیپ وردی هوای گرم دارد. چون این کشور کوه های زیاد و بلند ندارد، از همینرو بادهایی که از سوی شمال شرق میوزد، هوای کیپ وردی را گرم و خشک نگه میدارد.

در چند جزیره بزرگ کیپ وردی، هر سال بطور متوسط از اگست تا اکتوبر 300mm باران میبارد. آسمان کیپ وردی در حدود 9 ماه صاف میباشد.

بعضی جزایر این کشور باران کم دارد. گاهی حتی در بعضی ازین جزایر در 10 سال نیز نه باریده است که در آفریقا و جهان خشک ترین بحساب می آید.

البته آفریقا بیابان های دارد که هوای گرم دارند، باران ندارد و کسی در آنجاها زنده گی نمی کند، اما کیپ وردی به حیث یک کشور کمترین باران آفریقا را دارد.

سایر خصوصیات جغرافیایی: کیپ وردی مجمع الجزایر متشکل از 15 جزیره است که آن نسبتاً بزرگ و پنج دگر بسیار خورد میباشدند. در میان جزیره های بزرگ این ها قابل یادآوری هستند: سانتانتاوا، ساونیکولاو، بووایستا، ساوتاکو، فوگو، مایو، براوا، سالری و ساوویسنت.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

جزیره های بزرگ کیپ وردی توسط کوه های کم ارتفاع آتشفشانی پوشانیده شده که بعضی آنها تاهنوز هم فعال هستند. مناطق ساحلی جزایر بزرگ کیپ وردی هموار بوده و سایر نقاط آن را جنگلات انبوه دارد. تعداد زیاد مردم این کشور در جزیره بزرگ ساوتاگو زنده گی میکنند.

بطور عموم کم ارتفاع ترین منطقه کیپ وردی از سطح بحر (بحر ااتلس Atlantic Ocean) با ارتفاع صفر متر و مرتفع ترین آن (پیکو ولکانو) است که 2975m ارتفاع دارد.

جغرافیای سیاسی – بشری:

پایتخت: پرایا Praia. نفوس 168000 نفر،

نفوس: 611014 (جولای – ۲۰۲۳).

خصوصیات دموگرافیکی نفوس کیپ وردی قرار ذیل اند:

تراکم نفوس در 1km ²	۱۴۸ نفر
تراکم نفوس در یک میل مربع	۳۸۹ نفر
نفوس شهری	67.5%
نفوس دهاتی	32.5%
فیصدی شهری شدن	1.83% (۲۰۲۰ – ۲۰۲۵)
0 – 14 ساله	27.95% (مرد 82010 و زن 81012 نفر)
15-24 ساله	18.69% (مرد 54521 و زن 54504 نفر)
25 – 54 ساله	40.76% (مرد 115811 و زن 121923 نفر)
55 – 64 ساله	7.12% (مرد 18939 و زن 22597 نفر)
بالا تر از 65 ساله	5.48% (مرد 12037 و زن 19901 نفر)
تناسب جنسیت در هنگام تولد	1.03 مرد/ زن
تناسب جنسیت الی 14 سالگی	1.01 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 15 تا 24 سالگی	1 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 25 – 54 سالگی	0.95 مرد/ زن
تناسب جنسیت از 55 – 64 سالگی	0.86 مرد/ زن
تناسب جنسیت بالاتر از 65 سالگی	0.52 مرد/ زن
تناسب جنسیت در کل نفوس	0.95 مرد/ زن
تولد در هزار نفر	18.49 نفر
مرگ و میر در هزار نفر	5.8 نفر
رشد سالانه نفوس	1.21%
مرگ میر در هزار طفل نوزاد	23.53 (پسران 27.64 و دختران 19.29)
اوسط عمر در کل نفوس	73.75 سال
اوسط عمر در مردان	71.41 سال
اوسط عمر در زنان	76.15 سال
اوسط تولدات یک زن در طول عمر	2.13

د پانوی شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

اوسط سن مادران در زایمان اول	19.5
مرگ و میر زنان در هر ۱۰۰۰۰ تولد	58 نفر

تقسیمات اداری: کیپ وردی ۲۲ شاروالی Municipalities دارد:

Boa Vista، برآوا Brava، مایو Maio، مستیروز Mosteiros، پال Paul، پورتو نوو Porto، پرایا Praia، ریبریبرا برآوا Ribeira Brava، ریبریبرا گرند Ribeira Grande، ریبریبرا گراند دی سانتیاگو Ribeira Grande de Santiago، سال Sal، سانتا کاتارینا Santa Catarina، سانتا کاتارینا دو فوگو Santa Catarina do Fogo، انتا کروز Santa Cruz، سایو دمینگوس Sao Domingos، سایو فلیپی Sao Filipe، سایو لورنکو دس اورگاوس Sao Lourenco dos Orgaos، سایو مگویل Sao Miguel، سایو سلوادور دو مندو Sao Salvador do Mundo، سایو ویسنتی Sao Vicente، تارافل Tarrafal و تارافل دی سایو نیکولاو Tarrafal de Sao Nicolau.

شهرها:

مندیلو Mindelo، نفوس ۷۰۶۱۱ نفر،
 سانتا ماریا Santa Maria، ۱۷۲۳۱ نفر،
 کووا فوگبورا Cova Figueira، ۱۵۳۵۰ نفر،
 سانتا کروز Santa Cruz، ۹۴۸۸ نفر،
 پیدرا باديجو Pedra Badejo، ۹۳۴۳ نفر،
 سایو فلیپی Sao Filipe، ۸۱۸۹ نفر،
 آسومادا Assomada، ۷۹۲۷ نفر.

نژاد: سیاه پوست. دو رگه و سفید (کرولی Creole) - 71%، افریقایی 28% و اروپایی 1%
 زبان: پرتگالی Portuguese (رسمی) و کریولو Krioulo (ترکیب زبان های پرتگالی و افریقایی جنوب غربی).
 رسم الخط: لاتین و عربی.

دین و مذهب: رومن کاتولیک 77.3%، پروتستان 4.6%، سایر مسیحی ها 3.4%، اسلام 1.8%، سایرین 1.3%، بی عقیده ها 10.8% و ناشناخته ها 0.7%.
 طرز حکومت: جمهوری پارلمانی. قانون اساسی جدید کیپ وردی در سال ۱۹۸۱ ترتیب شده بود که روز ۲۵ ماه سپتمبر سال ۱۹۹۲ نافذ گردید.

درین قانون بعداً تعدیل بعمل آمد (۱۹۹۵) که صلاحیت های رییس جمهور را افزایش داد.
 رییس جمهور فعلی این کشور جوز ماریا نوس Jose Maria NEVES (تولد: ۲۸ مارچ ۱۹۶۰؛ وظیفه: ۹ نومبر ۲۰۲۱) و نخست وزیر یولیسز کوریا ای سلوا Ulisses CORREIA E. SILVA (تولد: ۴ جون ۱۹۶۲؛ وظیفه: ۲۲ آپریل ۲۰۱۶) میباشدند.

رییس جمهور کیپ وردی به رای مردم برای ۵ سال انتخاب و دو بار کار کرده میتواند. انتخابات قبلی ریاست جمهوری این کشور بتاريخ ۱۷ اکتوبر سال ۲۰۲۱ صورت گرفته و انتخابات بعدی در سال ۲۰۲۶ دایر خواهد شد. نخست وزیر کیپ وردی با پیشنهاد شورای ملی از سوی رییس جمهور و اعضای کابینه به پیشنهاد نخست وزیر از میان اعضای شورای ملی از سوی رییس جمهور انتخاب میشوند.

شورای ملی یک اتاقه کیپ وردی ۷۲ عضو دارد که به تناسب نفوس مناطق از سوی مردم برای ۵ سال انتخاب میگردند. انتخابات گذشته این شوری بتاريخ ۱۸ آپریل 2021 صورت گرفته و انتخابات آینده در سال ۲۰۲۶ دایر خواهد شد. سن رأی دهی در این کشور ۱۸ سالگی رأی دهی عام میباشد.

نظام حقوقی کیپ وردی بر پرنسیب های استوار است که از روی قوانین پرتگال ترتیب و تنظیم شده اند. ستره محکمه عدالت Supreme Court of Justice عالیترین ارگان قضایی کیپ وردی است. یک رییس و ۷ قاضی ارشد و ۳ شعبه دارد: مدنی، جنایی و اداری. کیپ وردی بعد ازین محاکم نظامی، ملکی و مالی دارد که در بخش های قانون اساسی، مدنی، تجارتی، فامیلی، اداری، جنایی و نظامی کار و فعالیت میکنند و در تمام کشور نماینده گی دارد.

احزاب سیاسی:

حزب افریقایی آزادی کیپ وردی African Party for Independence of Cabo Verde (رهبر: جانیرا هویفر المادا Janira Hopffer Almada)،

اتحادیه دموکراتیک و مستقل کیپ وردی Democratic and Independent Cabo Verdean Union (رهبر: آنتونیو مونتیرو Antonio Monteiro)،

حزب دموکرات مسیحی Democratic Christian Party (رهبر: منویل رودریوگس Manuel Rodrigues)،
حزب نوسازی دموکراتیک Democratic Renovation Party (رهبر: ویکتور فیدالگو Victor Fidalgo)،
جنبش برای دموکراسی Movement for Democracy (رهبر: یولیسس کوریاسلوا Ulisses Correia E Silva).

گروه های فشار:

فعالان حفظ محیط زیست، سایر گروه های سیاسی، مدافعین حقوق بشری، مدافعین حقوق زنان و جامعه مدنی.
روز آزادی: پنجم جولای (۱۹۷۵ از پرتغال).

رخصتی ملی: روز آزادی، پنجم جولای.

عضویت در ملل متحد UN: ۱۷ سپتمبر ۱۹۷۵

عضویت در مجامع جهانی:

ACP, AfDB, AOSIS, AU, CD, CPLP, ECOWAS, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICCT (signatory), ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ITSO, ITU, ITUC (NGOs), MIGA, NAM, OIF, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, Union Latina, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO.

بیرق ملی: پنج پارچه افقی. بالا که نیم بیرق میشود آسمانی تیز، بعد سفید، بعد یک نوار سرخ طولانی، باز سفید و در پایین آسمانی تیره. به طرف چپ پایین بیرق کپی وردی ده ستاره زرد موقعیت دارند که سه - سه آن در پارچه های آسمانی و چهار آن در پارچه سفید جابجا شده اند.

سرود ملی: سرود ملی کپی وردی (سرود آزادی Songot Freedom) نام دارد که شعر آنرا Amilcar Lopes و موزیک آنرا Adalberto Silva در سال ۱۹۹۶ ترتیب و تنظیم نموده اند.